

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Національний фармацевтичний університет

Кафедра ботаніки

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної internet-конференції

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН»**

**«ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ
ИССЛЕДОВАНИЯ ЛЕКАРСТВЕННЫХ РАСТЕНИЙ»**

**"INVESTIGATIONS OF MEDICINAL PLANTS –
THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS"**

20-21 березня 2014 року

м. Харків, Україна

Харків 2014

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Національний фармацевтичний університет

Кафедра ботаніки

**«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН»**

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної internet-конференції

20-21 березня 2014 року

м. Харків, Україна

Видавництво НФаУ

Харків 2014

УДК: 615:581/.582

Редакційна колегія: проф. Гонтова Т. М. (голова), доц. Кічимасова Я. С., ас. Опрошанська Т. В.

Укладачі: Кічимасова Я. С., Опрошанська Т. В.

Відповідальний секретар: Кічимасова Я. С.

Теоретичні та практичні аспекти дослідження лікарських рослин : матеріали I Міжнародної науково-практичної internet-конференції (м. Харків, 20-21 березня 2014 р.) /редкол. : Т. М. Гонтова, Я. С. Кічимасова, Т. В. Опрошанська. – Х. : Вид-во НФаУ, 2014. – 282 с.

Збірник містить матеріали I Міжнародної науково-практичної internet-конференції студентів, магістрантів, аспірантів, викладачів, науковців та практиків.

Розглянуто питання щодо визначення місця ботаніки у підготовці спеціалістів фармації, висвітлення напрямків наукової роботи спеціалістів фармацевтичної галузі, що стосуються питань фармакогностичного вивчення лікарських рослин та лікарської рослинної сировини, розробки рослинних субстанцій на їх основі, проведення контролю якості сировини, субстанцій та препаратів України, країн ближнього та дальнього зарубіжжя.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, що займаються питаннями ботаніки, фармакогнозії та фармації в цілому.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК: 615:581/.582

Фітохімічне дослідження видів роду *Cirsium* L. флори України**Попова Я.В., Єренко О.К.***Кафедра фармакогнозії, фармацевтичної хімії та технології ліків ФПО**Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна*elena.erenko@mail.ru

Відомо, що до роду осот (*Cirsium* L.) на наш час включають до 300 видів багаторічних трав'янистих рослин род. Айстрові (*Asteraceae*). Вони проростають майже по всій Європі, Північній Африці, Північній та Центральній Америці.

На території України є звичайним та дуже розповсюдженим смітником посівів ярих та озимих зернових, овочевих культур, насамперед осот польовий (*Cirsium arvense* L.) та о. звичайний (*Cirsium vulgare* Airy – Shaw) [3]. Обидва види мають надзвичайно велику сировинну базу. Швидко розповсюджуються при низькій агротехніці вирощування сільськогосподарських культур.

Осот польовий – це багаторічна дводомна рослина, висотою 60 – 180 см, з високими гіллястими стеблами. Листя продовгувато – ланцетні, виємчато – надрізані, колючі. Яйцевидні квіткові корзинки складаються з духмяних бузково – рожевих трубчастих квіток, зібраних у волохи. Плід – сім'янка, насіння – обернено – яйцевидне, розміром 2,5 – 4,5 x 0,7 – 1,0 x 1,7 мм. Цвіте в червні – вересні [3].

Осот звичайний – це дворічна рослина, висотою 60 – 120 см, зі стержневим коренем та прямостоячим гіллястим стеблом. Листя жорсткі, виємчасті, перистороздільні, колючі, знизу сірувато – войлочні. Квіткові корзинки колючі, поодинокі, крупні, пурпурові, складаються з трубчастих квіток. Плід – сім'янка, насіння – обернено – яйцевидне, розміром 2,8 – 4,6 x 0,8 – 1,2 x 1,9 мм. Цвіте в липні – серпні [3].

Хімічний склад рослин на наш час є маловивченим. Відомо, що трава містить: флавоноїди, фенілпропаноїди, органічні кислоти, неорганічні елементи, ефірну олію [1, 2, 4, 5, 6]. Обидва види добре відомі в народній медицині багатьох країн світу.

Настій трави рослин (1:10) відомий в якості протизапального, антиоксидантного та протимікробного засобу, порушеннях обміну речовин. Відвар коренів (1:10) відомий в якості кровоспинного та протипухлинного засобу. Метою нашої роботи було дослідження якісного складу та кількісного вмісту флавоноїдів та гідроксикоричних кислот у траві рослин.

Рослинну сировину було заготовлено в Запорізькій області в 2012 – 2013 рр. Для досліджень використовували метод ВЕРХ на хроматографі “Agilent Technologies 1100”. Хроматографічна

Рослини родини Айстрові – перспективні джерела нових видів лікарської рослинної сировини Опрошанська Т. В.....	125
Использование аронии черноплодной в современной медицине Орловецкая Н.Ф., Данькевич О.С.....	126
Вміст дубильних речовин у траві хамерію вузьколистого Островська Г.І., Марчишин С.М.....	128
Дослідження речовин первинного метаболізму <i>Veronica longifolia</i> L. Осьмачко А.П., Ковальова А.М., Горяча О.В., Кошовий О.М.....	129
Фармакогностичне вивчення квіток та коренів звіробою звичайного Павлій О.І., Скороход О.А.....	131
Перспективи розробки препаратів на основі фітоестрогенів Панков М.В., Бавикіна М.Л., Вишневська Л.І.....	133
Створення нового лікарського фітозасобу для корекції надлишкової маси тіла Передерій А.В., Вельма В.В., Гур'єва І.Г., Стахорська М.О., Кисличенко В.С.....	134
Исследование антибактериальной активности травы хондриллы ситниковидной Печенин О.Д., Бубенчикова В.Н., Левченко В.Н., Кутенкова Е.Л.....	136
К вопросу разработки лечебно-профилактических средств для ротовой полости Пиминов А.Ф., Бердник О.Г.....	138
Перспективы использования петрушки в технологии лекарственных препаратов Писковацкий В.Ю., Бисага Е.И., Вишневская Л.И.....	139
Морфолого-анатомічне дослідження підземних органів <i>Syringa vulgaris</i> L. Попик А.І., Сіра Л.М., Кисличенко В.С., Король В.В.....	140
Перспективи дослідження БАР трави <i>Zostera marina</i> Попова Н.В., Барашовец О.В.....	142
Фітохімічне дослідження видів роду <i>Cirsium</i> L. флори України Попова Я.В., Єренко О.К.....	143
Методологія дослідження нового засобу місцевої дії для лікування захворювань верхніх дихальних шляхів Пуль В.В., Баранова І.І., Дем'яненко В.Г.....	145
Дослідження гіпоглікемічної дії густого екстракту квасолі у інтактних тварин Рибак В.А.....	147
Дослідження кількісного вмісту пігментів у траві різних сортів Базиліку камфорного (<i>Ocimum basilicum</i> L.) Рибак Л.М., Бубнова О.В.....	149